

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2010 r.

Minister Spraw Zagranicznych

SM 2113/112/10/90448

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do oświadczenia senatora Bohdana Paszkowskiego złożonego podczas 60. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2010 r. (pismo BPS/DSK-043-2898/10 z dnia 27 lipca br.) ws. badań nad historią oblawy augustowskiej i współpracy w tym zakresie ze stroną rosyjską, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Problematyka dotycząca bolesnych wydarzeń historycznych wynikających z relacji z naszymi sąsiadami jest przedmiotem szczególnej uwagi Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Ujawnienie prawdy historycznej traktujemy jako jeden z zasadniczych warunków budowania dobrosąsiedzkich stosunków opartych na zaufaniu i wzajemnym poszanowaniu. Działania ku temu zmierzające traktujemy również, jako nasz patriotyczny obowiązek wobec ofiar represji politycznych i ich rodzin, których oczekiwania doskonale są nam znane i w pełni uznajemy je za zasadne.

Kwestie związane z zaszłościami wynikającymi ze złożonej historii stosunków polsko-rosyjskich stanowią w tym kontekście ważny aspekt naszych kontaktów z Rosjanami. Uważamy, że niezmiennie wykazywana przez stronę polską wola współpracy przynosi pozytywne wyniki, aczkolwiek wymaga dużych wysiłków i przede wszystkim wytrwałości. Rozmowy prowadzone ze stroną rosyjską na najwyższym szczeblu wskazują, że przedstawiciele władz FR zaczynają dostrzegać potrzebę uwzględnienia naszych postulatów, aby wyjaśnione zostały wszystkie aspekty zbrodni komunistycznego reżimu, ofiarami których byli Polacy.

Tematyka polsko-rosyjskich zaszłości historycznych jest przedmiotem prac Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych, której współprzewodniczącym ze strony polskiej jest prof. Adam Daniel Rotfeld, zaś ze strony rosyjskiej prof. Anatolij Torkunow, rektor MGIMO. Od czasu reaktywowania swojej działalności w 2008 roku (Grupa powstała w 2002 r., ale jej prace na kilka lat zostały zamrożone) Grupa odbyła 5 spotkań. Na jesieni br.

planowane jest kolejne, szóste spotkanie. Podczas tego spotkania zostanie zaprezentowana wspólna publikacja o trudnych problemach w relacjach polsko - rosyjskich w XX wieku, pisana niezależnie przez autorów z obu państw.

Należy przyznać, iż w centrum uwagi dotychczasowych prac Grupy ds. Trudnych była przede wszystkim kwestia katyńska i inne kluczowe sprawy dla stosunków z Rosją w XX wieku. Takie kwestie jak Obława Augustowska, rewindykacja dóbr kultury etc. były wzmiankowane sporadycznie. Sprawa Obławy Augustowskiej była jednak ujęta jako temat dalszych etapów prac Grupy.

Instytucją, która w niedługiej przyszłości ma wszelkie szanse, aby walnie przyczynić się do zdjęcia „historycznego odium” z relacji polsko-rosyjskich jest tworzone na bazie decyzji Premierów RP, Donalda Tuska oraz FR, Władimira Putina podjętej 7 kwietnia br. w Smoleńsku, Centrum Dialogu i Porozumienia. W założeniu Centrum ma przejąć od Grupy ds. Trudnych zagadnienie badań nad polsko - rosyjskimi problemami historycznymi. Z polskiej strony pełnomocnikiem ds. stworzenia Centrów został mianowany, dr Sławomir Dębski, zaś ze strony rosyjskiej, Szef Federalnej Agencji Archiwalnej FR, Andriej Artizow. Z informacji jakie posiadam, sprawa Obławy Augustowskiej będzie jednym z pierwszych tematów rozmów obu Pełnomocników. Celem strony polskiej jest zorganizowanie w ramach Centrum, jako jednej z pierwszych, konferencji nt. Obławy Augustowskiej. W dalszym toku celem jest zaprogramowanie projektu badań historycznych na temat Obławy w ramach Narodowego Projektu Badań finansowanego przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i Nauki.

Ze swojej strony pragnę zapewnić , że w ramach przygotowań do przyszłych spotkań członków Grupy do Spraw Trudnych oraz w procesie tworzenia Centrum Dialogu i Porozumienia kierownictwo MSZ z odpowiednią uwagą odniesie się również do potrzeby wyjaśnienia losów ofiar Obławy Augustowskiej. W tym aspekcie zapewnienie historykom dostępu do archiwów i nieznanych dokumentów w celu przeprowadzenia obiektywnych badań historycznych traktujemy priorytetowo.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski